

Edini slovenski dnevnik
- v Zedinjenih državah :-
Velja za vse leto... \$3.00
- Ima 10.000 naročnikov :-

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily
- in the United States :-
Issued every day except
- Sundays and Holidays -

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT,

NO. 23. — ŠTEV. 23.

NEW YORK, WEDNESDAY, JANUARY 28, 1914. — SREDA, 28. JANUARJA, 1914.

VOLUME XXII. — LETNIK XXII.

Strah vzhodnega dela New Yorka.

Položaj v Calumetu. Blokirano sodišče.

Lopovi so morili za nagrado dveh dolarjev. Nagrada za atentate je znašala 50 dolarjev.

TRGOVCI Z DEKLETI.

Policija upa, da bo kmalu izsledila vse nevarnejše zločince. Na stotine ljudi v nevarnosti.

Kot smo že včeraj poročali, je pričel v procesu proti Angelu Sylvesteru tudi 23-letni Alfred Lehman, s št. 299 Water Str., Woodlawn, N. Y. Aretirali so ga mesec obtoka, ker je bil obdolžen, da je z dvema tovariščema položil bomba pred trgovino Klec & Co. Ker je videl da so ga prijatelji takoreči pustili na edilje, je obvestil newyorsko policijo, češ, da ji ima marsikaj zanimivega razrediti. Pomožni komisar Dougherty ga je poklical k sebi, nakar mu je podal zločinec grozno sliko o roparskih bandah na vzhodni strani mesta New Yorka.

Lehman, ki je kot rečeno, šele 23 let star, slaboten in slabokren mladenci, je pripravoval tako:

Mi smo napravili vse, samo če smo videli, da se bo dalo zaslužiti par dolarjev. Uprizorili smo neštete atentatov, umorili 2 človeka, začiali več hiš, trgovali z dekleti in uganjali druge zločine. Banda izsiljevalev denarja nam je plačala za vsak atentat od \$50 do \$100. Kitaja Charlie Le me s št. 52 Stanton Str. sem umoril za dva dolarja. Eden izmed naših ljudi se je z menoj sprijemal, toda drugi dan je bil že mrtev. Sylvester je hotel spraviti s pota moža svoje ljubice in pri tej prilikai so ga dobili. Ko sem jaz prišel k tej topli, je bil poglavar neki Giuseppe Fararo, kateri mi je dal načok, da naj razstrelim hišo št. 170 East Hudson Str., ki je tukaj velikega kinematografa. S svojimi prijatelji sva se splazila v tretje nadstropje, prigala užagalno vrv s smodko, toda bomba ni eksplodirala.

Ali niste mi pomisili, koliko človeški žrtve bi lahko zahvalil ta atentat? — ga je vprašal Dougherty.

— Ne — je odvrnil hladnokrvno — Človeško življenje ima zame ravno tak pomen, kot življene zuželke, ki se plazi po zemlji.

Policija je mnenja, da ji bo mogoče po Lehmanovi izjavji privati na sled vsem glavnim newyorskim zločincem.

Cestna železnica med Jeruzalemom in Betlejemom.

Jeruzalem, Palestina, 27. jan. — Na zborovanju, ki se je vršilo danes zjutraj, se je sklenilo končati stavko prevažalcev premoga, ki je trajala od 21. jan. in sicer na prostori, kjer so gospodarji izjavili, da bodo dovolili zahtevano povrašanje plače za dva centa pro tono. Odslej bo znala plača 20 centov za tono. Ker je velika večina vseh tvrdk ugodila zahtevam, se domneva, da bodo tudi ostale v najkrajšem času sledile vzgledu prvih.

Znižana cena za krasni in brzi parnik (Avstro-Ameriška proga)

MARTHA WASHINGTON
odplaže v sobote dne 7. februarja
vožnja do Trsta samo 13 din.

do Trsta ali Reke \$29.00
Cena voznih letkov: do Ljubljane \$30.18
do Zagreba \$30.08

Za posnute kabine (oddelki med II. in III. razredom) stane vožnja samo \$4.00 več za cestnino, na otrok polovica. Ta oddelki posebno državljani priporočamo.

Voznje liste je dodeli pri FR. SAKSER, 23 Cortlandt St., New York.

Schmidt je blazen.

Tako so izpovedali njegovi sorodniki na Nemškem. Podedovali na blaznost.

Danes je v drugem precesu proti Hansu Schmidtovi, ki je umoril Ano Aumullerjevo, začelo zagovorništvo s svojimi govorji. Zagovorniki so predložili celo vrsto pisemnih izjav nemških zdravnikov in Schmidtovih tovarisev.

Schmidtova sestra je bila zaslišana že v Nemčiji. Po njenem mnenju je brat nenavadno počoven in nekoliko zmešan. To izjava potrjuje tudi Schmidtov brat in drugi njegovi sorodniki.

Duhovnik Jacob Siegel iz Darmstadtja smatra Schmidta za kleptomanič podvrženega človeka.

Izmed zastisanih prič je izpeljal Rev. John Braun, da je prijedel Schmidt sv. hostijo s palcem in sredine, namesto s palem in kazalec in se pri tem precej čudno obnašal. Nadalje je krstil otroke v čisto navadni evropski oblike. Na Nemčkem je bil oproščen, ker so ga spoznali tamniji strokovnjaki, da se "patologično ne zaveda svojih dejanj." Nadalje se je enkrat potrdilo, da je pri neki priliki v semenišču igral nag v kopališču.

London, Anglija, 27. jan. — Vse danes dočakane razprave o obtožbah v zvezi s stavko v bakrenem okrožju so morali odgoditi, ker se ni končana razprava proti urednikom in izdajateljem fin-sko-socijalističnega dnevnika, ki bo trajala do pondeljka. Obtožnički so sklenili nevarenje zadrage.

Calumet, Mich., 27. jan. — Vse danes dočakane razprave proti urednikom in izdajateljem fin-

sko-socijalističnega dnevnika, ki bo trajala do pondeljka. Obtožnički so sklenili nevarenje zadrage.

Portugalski kabinet demisioniral.

Ženske na Českem naj bi zadobile volilno pravico.

London, Anglija, 27. jan. — Za-stopnik Hamburg-Amerika érie na Angleškem so danes izjavili, da sta sklenili obe nemški parobrodni družbi do skrajnosti vstrajati v konkurenčen boju. Ker se éuje, noči niti Hamburg-Amerika érie, niti Severonemški Lloyd popustiti. Prva je sklenila vožitvi tudi v one kraje doline zapada, ki so bili dosedaj takoreči monopol Severonemškega Lloyd-a. Znizane cene za Ameriko bodo stopile prvega februarja v veljavno. Vožnja iz Amerike v Evropo bo stala \$4.80 manj, obratno pa \$2.40 manj. Severonemški Lloyd je napravil svoje zastopnike v Ameriki, da naj v vseh ozirih delajo po vzgledu Hamburg-Amerika érite.

Stockholm, Švedsko, 27. jan. — Dne 6. februarja bo došlo, sem iz vseh krajev dežele 20,000 kilometrov, ki bodo šli v sprevod v kraljevo palačo in izročili kralju.

London, Anglija, 27. jan. — Madriški dopisnik "Times" poroča, da je pooblaščen vse govorci, ki se tičejo kraljevega potovanja v Argentino, dementirati.

Dunaj, Avstrija, 27. jan. — Cesar Franjo Jožef je priredil na čast rojstnemu dnevu cesarja Viljema slavnostni obed. V navzočnosti nemškega poslanika pl. Tschurashky je sivi monarh napisal svojemu zvestemu zavezniku.

Lizbona, Portugalsko, 27. jan. — Portugalski kabinet z dr. Alfonsem Costom na čelu je vsled odločnega odpora opozicije moral demisionirati. Opozicija je sistemično zavrnila vsak vladin predlog.

London, Anglija, 27. jan. — Specialna brzjavka z Dunaja poroča, da namerava avstrijska vlada v toliko spremeniti češko ustavo, da bi tudi ženske na Českem zadobile volilno pravico.

Albany, N. J., 27. jan. — Newyorski župan Mitchel je danes vložil predlogo glede nekaterih sprememb charterja mesta New Yorka. Ce bi bila ta predloga spremeta, bi imel policijski komisar neomejeno oblast sprejemati in odpuščati policijske uslužbence. Razen tega bi policijski komisar lahko sam po svoji previdnosti načalil kazni. Omi policiisti, ki niso odpuščeni zaradi zločina, dobijo pokojino.

Washington, D. C., 27. jan. — Predsednik Wilson je danes podpisal eksekutivno povelje, potem katerega bo ustanovljena 1. aprila stalna vlada v panamskem okraju s polkovnikom George W. Goethalsom kot governorjem na čelu. To izjava je podal po Wilsonovem narocilu vojnemu tajniku Garrisonu.

Kabinet je cel čas razmotrival

obtožnički vladni v Panamskem

okraju, toda vprašanja glede ene

so ne nameravali rešiti.

Washington, D. C., 27. jan. — Newyorski župan Mitchel je danes vložil predlogo glede nekaterih sprememb charterja mesta New Yorka. Ce bi bila ta predloga spremeta, bi imel policijski komisar neomejeno oblast sprejemati in odpuščati policijske uslužbence. Razen tega bi policijski komisar lahko sam po svoji previdnosti načalil kazni. Omi policiisti, ki niso odpuščeni zaradi zločina, dobijo pokojino.

London, Anglija, 27. jan. — Angleška mornariška oblast se bavi s poskuski, kako bi se ojačile oklopne plošče. Najnovije oklopne plošče, ki sestojijo iz dveh delov, med katerima je debela plast gumija, so se izvrstno obnašajo.

Zvezni roparski morilec.

Okladne plošče — iz gumija.

London, Anglija, 27. jan. — Angleška mornariška oblast se bavi s poskuski, kako bi se ojačile

oklopne plošče. Najnovije oklopne plošče, ki sestojijo iz dveh

delov, med katerima je debela

plast gumija, so se izvrstno obnašajo.

London, Anglija, 27. jan. — Posebne instrukcije, katerih je izdal danes tukaj volilni komisar, predpisujejo, da morajo ženske, ki se hočejo registrirati dne 3. februarja, natančno označiti njihovo status. V instrukcijah se glasi: "Starost, v kateri je ženska usposobljena za volitev, znaša 21 let let kot pri možkih, ne pa 18 let let kot mislijo nekateri pomotori."

Pod varčino \$10.00.

Sodisce je danes postavilo bandita Sebastiana Tronolone pod varčino \$10.000, ker je obdolžen, da je napadel M. Schieppa.

Otoženec je baje član "Dopey Benny" ganga.

Rešeni pasażirji.

San Francisco, Cal., 27. jan. — Pasażirji brezovlaka Santa Fe-železnice, ki je zavabil ob prilikih velike povodenj v vodo, so vsi rešeni. Pri Bakersfieldu reka Kern z vsakim dnem narašča, dočim je voda pri Sacramento in v dolini San Joaquin začela upadati.

Pindell — poslanik na Rusku.

Washington, D. C., 27. jan. — Iz zanesljivega virja je znano, da

je poslanik Thomas Nelson Page

prestavljen iz Rima v Pariz. Nje-

je naslednik postane skorajgo-

to William McCombs.

Postnik Page bo prestavljen.

Washington, D. C., 27. jan. —

Senat je danes potrdil imenova-

nje Henry-a M. Pindella iz Peo-

rie, Pa., za poslanika na Rusku.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA

"GLAS NARODA". NAJVEČJI

IN NAJCENEJŠI DNEVNICKI.

Parobrodne družbe.

Konkurenčni boj.

Švedi prosijo za ojačenje mornarice. Kralj Alfons ne gre v Argentina. Slavnostni obed.

NA ČAST VILJEMU.

Portugalski kabinet demisioniral. Ženske na Českem naj bi zadobile volilno pravico.

London, Anglija, 27. jan. — Za-stopnik Hamburg-Amerika érie na Angleškem so danes izjavili, da sta sklenili obe nemški parobrodni družbi do skrajnosti vstrajati v konkurenčen boju.

Washington, D. C., 27. jan. — Sele danes se je zaznalo, da se je tokom včerajšnje konference med predsednikom Wilsonom ter članji senatnega komiteja za zunanje zadeve veliko govorilo o vesti, da je dobil predsednik Huerta iz Japonske veliko število pušk in orožja.

Ustaja na Haiti.

Beg predsednika.

Beg predsednika.

Washington, D. C., 27. jan. — Predsednik Michel Oreste je pribejal na krov nemške križarke "Vineta."

PRODIRANJE USTAŠEV.

Ustaja se je pojavila že v glavnem mestu Port-au-Prince. Odstop vrednost.

Cap Haitien, Haiti, 27. jan. — Ker koraka velik oddelek ustašev iz St. Marc proti Port-au-Prince, je zbežal predsednik Michel Oreste s svojo soprogom iz glavnega mesta ter našel zavjetja v Združenih državah.

Mexico, City, Mehika, 27. jan. — Danes sta bila tukaj aretirana dva člana poslanske zbornice vseh obolžljivosti ob drugi ur. Strešjanje v mestu se je pričelo ob eni, na kar so rabili mornarice vojske s križarjev Združenih držav "Montana" in nemške križarke "Vineta".

Cap Haitien, Haiti, 27. jan. — Ker koraka velik oddelek ustašev iz St. Marc proti Port-au-Prince, je zbežal predsednik Michel Oreste s svojo soprogom iz glavnega mesta ter našel zavjetja v Združenih državah.

Johannesburg, Južna Afrika, 27. jan. — Vlada izrazila očitno sedanjo sedaj tu proglašeno vojno pravo ter je storila izvareni komisar Michel Oreste s svojo soprogom iz glavnega mesta ter našel zavjetja v Združenih državah.

London, Anglija, 27. jan. — Ker koraka velik oddelek ustašev iz St. Marc proti Port-au-Prince, je zbežal predsednik Michel Oreste s svojo soprogom iz glavnega mesta ter našel zavjetja v Združenih državah.

GLAS NARODA

(Slovenic Daily.)

Owned and published by the

Slovenic Publishing Co.

(a corporation.)

FRANK SAKSER, President.

JANEK PLESKO, Secretary.

LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and

addresses of above officers:

82 Cortlandt Street, Borough of Man-

hattan, New York City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko in

Canada \$3.00

pol leta 1.50

let za mesto New York 4.00

pol leta za mesto New York 2.00

Evropska za vse leta 4.50

pol leta 2.50

celotna 1.70

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan

izvzemali nedelj in praznikov.

GLAS NARODA

("Voice of the People")

Issued every day except Sunday and

Holidays.

Subscription yearly \$3.00.

Advertisement on agreement.

Dopolni bres podpis na osnovi se ne

prihaja.

Dobar naj se blagovno pošljati po

Money Order.

Pre spremnici kraj na naročnikov pro-

duku, da se nam tudi prejmejo

sevališče naznam, da hitreje

nejdemo naslovnika.

Dogovor je pošljati varenite na

naslov:

GLAS NARODA

82 Cortlandt St., New York City.

Telefon 4887 Cortlandt.

AMERICAN ASSOCIATION OF

MEMBERSHIP LABEL

FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS

Narodna prohibicija.

— — —

V obeh hišah kongresa je uložena resolucija, potom katere naj bi se ustanovilo osemnajsti amendment k zvezni ustavi. Ta novi amendment naj bi prepovedoval izdelovanje, prodajo in uvoz opojnih pijač za vse ozemlje Združenih držav.

Ako sprejetja obe hiši kongresa resolucijo z dvetretinsko večino, bo predložen predlog zakonodajaln posameznih držav. Potem, ko bodo tri četrtine zakonodajalne države odobrile resolucijo, bo postala narodna prohibicija del zvezne ustave.

Kot se poroča iz Washingtona, je povsem verjetno, da bo najti za resolucijo v obeh hišah kongresa dvetretinsko večino. Gozdopredstavniki zastopniki v Washingtonu zavzemajo brez dvoma učinkovito stališče, da ne pomeni sprejem resolucije še narodne prohibicije. Odgovornost pa velja s svojimi lastnimi ramen na oči članov zakonodajalnih posameznih držav.

Kot opravičilo navedejo lahko ljudski zastopniki v Washingtonu, da jih zagovorniki narodne prohibicije neprosten nadlegujejo s petičjami, dočim ne store nasprotvni prohibicije skoraj ničesar.

Prohibicija, kot se jo predлага v načrnu za ustavnim amendmentom, bo v resnici prohibirala ali zabranjevala. Prohibiciji postavi posamezne države še človek lahko izogne. Določilo zvezne ustave pa se mora natančno izvesti. Glasom meddržavne trgovske postave si lahko prohibicije države naroči opojne pijače iz druge države, kjer ni uveljavljena prohibicija. Ako pa postane prepoved zvezna postava, potem je stvar resna.

Narodna prohibicija pomeni: Zatvorjenje vseh pivovaren.

Zatvorjenje vseh gostil.

Zatvorjenje vseh vinskih klet.

Zatvorjenje vseh žganic.

Prepoved prodaje opojnih pijač v klubih in društvi.

Prepoved uvoza opojnih pijač.

Hudodelstvo bo celo, aki si bodo za lastno potrebo zvarili pivo ali vino prav kot je že danes hudodelstvo, aki kuha kdo za lastno potrebo žganice.

Edina možnost, da se spravi opojne pijače v ozemlju Združenih držav, bi bila tihotapstvo preko mehiške ali kanadske meje. Vspričo takih razmer bi bilo le milijonarni mogoči nabaviti si opojne pijače.

Tež par besed naj bi zadostovalo, da prične vsi državljanji razmisljati o usodnem pomenu narodne prohibicije.

POZIV.

Vse one, ki mi kaj dolgujejo, prosim, da mi v kratkem poravnajo, ker drugače sem jih prisilen poklicati z imeni.

Frank Dečman,

Box 171, Smithdale, Pa.

Allegheny Co. v skupnem prevodu korakati

Dopis i.

New York, N. J. — Delovanje Avstrijske družbe v New Yorku. V preteklem poslovnem letu je bilo sprejetih v Avstrijsko hišo 2633 priseljencev. Med temi je bilo 122 Slovencev, 23 Nemcev in 237 drugih Slovanov. Med priseljencev se je razdelilo 19,881 obedov in prosto prenočišče je dobro 6959 ljudi. Delo se je preskrbelo 609 možkim in 266 ženskam. Na Ellis Islandu je poslovala dužba sledenje: Na pomoč je prišla v 1170 slučajih. Med temi je bilo 67 Slovencev, 73 Nemcev, 1034 drugih Slovanov. V Ellis Islandu se jih je vzelilo: 31 Slovencev, 29 Nemcev in 346 drugih. Priziv se je uveljavil v 86 slučajih postelji v zelo kritičnem položaju. Sunil jo je milice s puškinom kopiton in jo pobil na tla. Zahtevala je, da bi jo oddali v Trinidad, kar so jih že napadli milice, iztrgali voditeljici zastavo in jih začeli kakor obesdeni pretepati. Tokli so jih s puškami, suvali z bajonetom in počenjali najostudnejše grdobje. Katero je bil opeč pisak, sulak njiju pogovor edinote o perilu, ki ga je njima treba. Raznisičljivi sta zopet, kako bi prišli do njega. Jurkica je spomnila, da je sedaj mora odstopiti od take zahteve, ker nikoli ne privoli, da bi se zavoljil ne zadolžil. (Pri besedi "dolg" se se Agišu mestoma naježili lasje.) Mati se je protivila hčeri. A za Boga milega! Saj nimaš nicensar! Taka pojdeš med ljudi? Pomisli, da si stotnikova hčerka, so bolnišnica, a so jo pripeljali domu v Walsenburg. Ker se zradi bolečin ne more veliko pogovarjati, zato tudi jaz nisem mogel izvedeti od nje nadaljnje pojasnil. Ime ranjene rojakinja je Te-rezija Opeka, soproga našega rojaka Frana Opeka. Dragi rojaki, ali ne kriči ta poboč v nebo? Milice in njihovega vrhovnega poveljnika bilo bi najboljše odpostili v temno Afriko, kjer se jih je oskrbovalo zastonj. — Odbor Avstrijske družbe v New Yorku. Predsednik: Rev. Ambrose Schumacher; 1. podpredsednik William M. Eisen; 2. podpredsednik H. C. Striker; blagajnik Emil Fischel; tajnik Josip Rens.

Pittsburgh, Pa. — Popravek.

V št. 302 "G. N." z dne 26. dec. 1913 je bil pričeban moj članek pod naslovom: "Varnost naših podpornih Jednot." Ker je pa odstavek glede solventne vrednosti Jednot dvoumljiv in nejasen, naj služijo te vrstice v pojasmu, oziroma popravek, in sicer: Pod 90% solventno vrednost Jednote nisem misil, da mora imeti Jednota dovolj denarja, da izplača vsa čas lahko svojo obveznost 90 odstotkom izmed skupnega števila članov. Solvenco se mora izračunati na sledeči način: vsemi starost člana, mesečno plačljivo levestivo in izračunati pričakovano doživljensko dobo s 4 odstotnim obrestovanjem; na ta način se lahko izračuna solventno vrednost.

— Dr. Jos. V. Grahek.

Detroit, Mich. — Moja dolžnost je, da sprečim rojakom, kako gre z delom v tej naši naselbini. Gotovo so že vsi čitali v časopisu o tovarni Ford Motor Car Co. Ta družba, katere sedanji glavni gospodar je bil pred dvajsetimi leti sam delavec, je res povisala svojim uslužbenecem za toliko plače, da bi imel vsak pomeča po \$5 dnevno. Ford je nadalje tudi nagnanil, da bo sprejel v delo od 4000 do 5000 delavcev, toda ne poprek kot 15. jan. Ta novica je res lepa, toda, rojaki-trpi, premislite, da je takuj v našem mestu nad 60,000 ljudi brez dela, kateri hodijo od tovarne do tovarne in poprašujejo za delom! Nekatere tovarne so celo za negotov čas ustavile obratovanje. Če bi videli, koliko ljudi je zbranih pred Fordovo tovarno, bi vas gotovo mislili, da vse veselje.

Reveži čakajo včasih po celih šest ur, predno se odpri vratna.

Ko se to zgodil okoli sedme ali osme ure zjutraj, stopi na prag junaka oseba in naznani z močnim glasom: — Nikogar ne potrebujemo! — Takrat se začeno drenjati, da mora večkrat posredovati policija. Če se ljudstvo iznenaditi je hotel ženo in hčer in naprej se je veselil trenotka, ko jima po dolgem, dolgoročnemu izpovedu, da vse to je kupil on. Razmišljal je dolgo, da bi mu padla na um kaka verojetočna laž, odškodnina je platno. Ali njegova odkrita graničarska duša je ni mogla pogoditi.

— Ne, ne, to je za vas; popolno všeč!

Spisal Ksaver Šandor-Gjalski.

proti St. Rafael bolnišnici, da videjo mater Jones. To jim je tako dovolj, pa le pod tem pogojev, da se ne smejo pohoda udeležiti štrajkujočih delavcev, kar tudi niso storili. Toda spredvod ni še dosegel mesta, ko so jih že napadli milice, iztrgali voditeljici zastavo in jih začeli kakor obesdeni pretepati. Tokli so jih s puškami, suvali z bajonetom in počenjali najostudnejše grdobje.

delo, ki je sililo, ker tudi ona, kadar učiteljica, bo moral odpotovati čez tak eden; torej mora biti dodelj gotovo. Nekoliko dni že sta delali od ranega jutra do počne noči.

Imajoči tako pod rokami ono isto opravilo, ki jima je bilo tako pri sreu v isto svrhu, kakor je bilo njijina, nista mogli drugače, nego da sta snavovali dalje svoje načrte. Zato se je tudi sedaj, ko je opeč pisak, sulak njiju pogovor edinote o perilu, ki ga je njima treba. Raznisičljivi sta zopet, kako bi prišli do njega. Jurkica je spomnila, da je sedaj mora odstopiti od take zahteve, ker nikoli ne privoli, da bi se zavoljil ne zadolžil. (Pri besedi "dolg" se se Agišu mestoma naježili lasje.) Mati se je protivila hčeri. A za Boga milega! Saj nimaš nicensar! Taka pojdeš med ljudi? Pomisli, da si stotnikova hčerka, so bolnišnica, a so jo pripeljali domu v Walsenburg. Ker se zradi bolečin ne more veliko pogovarjati, zato tudi jaz nisem mogel izvedeti od nje nadaljnje pojasnil. Ime ranjene rojakinja je Te-rezija Opeka, soproga našega rojaka Frana Opeka. Dragi rojaki, ali ne kriči ta poboč v nebo? Milice in njihovega vrhovnega poveljnika bilo bi najboljše odpostili v temno Afriko, kjer se jih je oskrbovalo zastonj. — Odbor Avstrijske družbe v New Yorku. Predsednik: Rev. Ambrose Schumacher; 1. podpredsednik William M. Eisen; 2. podpredsednik H. C. Striker; blagajnik Emil Fischel; tajnik Josip Rens.

Pittsburgh, Pa. — Popravek.

V št. 302 "G. N." z dne 26. dec. 1913 je bil pričeban moj članek pod naslovom: "Varnost naših podpornih Jednot." Ker je pa odstavek glede solventne vrednosti Jednot dvoumljiv in nejasen, naj služijo te vrstice v pojasmu, oziroma popravek, in sicer: Pod 90% solventno vrednost Jednote nisem misil, da mora imeti Jednota dovolj denarja, da izplača vsa čas lahko svojo obveznost 90 odstotkom izmed skupnega števila članov. Solvenco se mora izračunati na sledeči način: vsemi starost člana, mesečno plačljivo levestivo in izračunati pričakovano doživljensko dobo s 4 odstotnim obrestovanjem; na ta način se lahko izračuna solventno vrednost.

— Dr. Jos. V. Grahek.

Detroit, Mich. — Moja dolžnost je, da sprečim rojakom, kako gre z delom v tej naši naselbini. Gotovo so že vsi čitali v časopisu o tovarni Ford Motor Car Co. Ta družba, katere sedanji glavni gospodar je bil pred dvajsetimi leti sam delavec, da bo sprejel v delo od 4000 do 5000 delavcev, toda ne poprek kot 15. jan. Ta novica je res lepa, toda, rojaki-trpi, premislite, da je takuj v našem mestu nad 60,000 ljudi brez dela, kateri hodijo od tovarne do tovarne in poprašujejo za delom! Nekatere tovarne so celo za negotov čas ustavile obratovanje. Če se ljudstvo iznenaditi je hotel ženo in hčer in naprej se je veselil trenotka, ko jima po dolgem, dolgoročnemu izpovedu, da vse to je kupil on. Razmišljal je dolgo, da bi mu padla na um kaka verojetočna laž, odškodnina je platno. Ali njegova odkrita graničarska duša je ni mogla pogoditi.

— Ne, ne, to je za vas; popolno všeč!

Spisal Ksaver Šandor-Gjalski.

IV.

Še pole toreh, štirih dneh je dobil stotnik s pomočjo prijatelja majorja posla "za dom" in to pri "generalom komandni". Najprvo opravilo mu je bilo, da je nakupil perila. V trgovini so ga dobro pozdravili, da smo mi štrajkarji v Walsenburgu tako zabit in se dovršili. Ako je bil, da je nejasno blebel, da ne ve, kdo je kupil ter da se mu je samo naročilo, naj te stvari odda pri stotniku Agišu in da so za domačo gospodijo.

— A kdo je naročil? To mora biti kaka pomota. — Ej, Agiš, kam si se tako poglibil? Čuješ? Poglej! Tukaj so prinesli neke stvari in deček pravi, da so naš. Ali to je nemôžno; ni li se kateri drugi stotnik Agiš v Zagreb?

— Ne, ne, to je za vas; popolno všeč!

Spredvod je postal na podlagi drugih državljanov.

Gospa ga je vprašala še enkrat,

da je dobro, da se vse zavoljil.

Stotnik se ni niti ganil od svojega posla. Jurkica pa se je nekam prestrašena, potra oziroma na veliki omot. Velike svelte oči so se jej bliščale od čuda v strahu, neke sumnje so jo obše, a napoved sta jih tisti lepi očesi vzplameli togotno in jezno... "Ni-li kedo —?" Ali ni mogla izreci misli, ki jo je prešinila. Spomnila se je, da so jej pripovedovali, da je bogati gospod L. dospodil neki njeni tovarisci isti tak dar na dom. "To bi bilo strašno, — ali ne, nemožno, — kdo bi se predrnil, — kdo bi se tako sposabil, — kdo bi mogel —?"

ječala je v svoji notrapnosti. In oni veliki omot je postal ostredno v strahu. Zabolelo je pričem, da je preveč časa, da bi se jo našlo. Po našem mnenju vse povsem mirno lahko prepustite dotičnemu bankirju za \$20.00, ker ne bo noben dobil zanj nikjer večje svete.

M. B., Ottawa, Ill. — Vaš novec, o katerem pišete, ni več v veljavi ter ima le numizmatično vrednost. Knjižico, kakršno zahtevate Vi, je težko dobiti ter bi trajalo preveč časa, da bi se jo našlo. Po našem mnenju vse povsem mirno lahko prepustite dotičnemu bankirju za \$20.00, ker ne bo noben dobil z

Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: JOHN GERM, Box 57, Braddock, Pa.
 I. Podpredsednik: MICH. KLOBUCHAR, 115 N. 4th St., Calumet, Mich.
 II. Podpredsednik: LOUIS BALANT, 112 Sterling Ave., Barberton, O.
 Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Box 224, Ely, Minn.
 Blagajnik: JOHN GOUGE, Box 105, Ely, Minn.
 Zupnik: LOUIS KASTELIC, Box 542, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN J. IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421-7th St., Calumet, Mich.
 PETER SPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.
 JOHN KRZISNIK, Box 123, Burdette, Pa.
 JOHN VOGRICH, 446-6th St., La Salle, Ill.
 JOHN AUBEC, 6418 Matta Ave., Cleveland, O.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 38th St., Lorain, O.
 JOSEPH PISHILAR, 288-6th St., Rock Springs, Wyo.
 GREGOR PORENTA, Box 751, Black Diamond, Wash.
 Vsi dopisi naj se posiljajo na glavnega tajnika, vse de narne posiljave na glavnega blagajnika Jednote.

Društveno glistilo: "GLAS NARODA".

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Ignacij Zupan, orglarski mojster — šef tvrdike 'Brata Zupan' v Kamni Gorici — je praznoval minule božične praznike svojo 60. letnico. Ko je legal 4. julija 1900 brat Ivan, znan tudi kot skladatelj, v prenani grob, je sedanjem mojster z vso vnuco nadaljeval to strokovno delo in že do danes dosegel tako častno število svojih izdelkov, ki nadkriljuje vsako sedaj pri nas delujočo orglarsko tvrdiko. Iz njegove delavnice, domačega uma, domače dlani, je do danes izšlo 125 novih orgel v raznih modernih sistemih ter do 800 predelav in poprav. Okoli 30.000 piščali je eksportirala to slovenska tvrdika po širini avstrijskih monarchij ter v Nemčijo, Italijo in na Francosko. Leta 1888 sta bila 'Brata Zupan' odlikovana na bruseljski svetovni razstavi z bronasto kolajno ter priznalo diplomino in prav tako še 3 druge tvrdike, katerim sta Zupana intoniran in napravila piščali. Na svetovni razstavi za glasbo in teatraliko na Dunaju leta 1892 pa sta mojstra dobila veliko zlato kolajno ter krasno diploma. Bruseljska umetniška akademija jima je nato ponudila častno članstvo. Prve orgle je tvrdika postavila l. 1879, in sicer po Walekarjevem sistemu na stože, katerega svetovni mojster pnevmatično še danes uporablja. Vpeljala sta nove francoske in najnovejše Pistonske mehove, eresendo vretena, saluzijne odmnevne stroje itd. Že leta 1880 je zapela močna moderma gamba na uzdo, ki se je sprva namenila kolajnatom zazdelu premočna in P. Hugolin-Sattner je gambi določil zopet pravo orkestralno, močno rezanje mesto. Brata Zupan sta bili tudi na Slovenskem prva, ki sta uvedla pnevmatično cevno funkejo, v osmostopnih registrih pa sta jela delati v prvi osmini namesto leseni samo kovinasto pocinjene piščali, kar posnemajo danes vse svetovne tvrdike. Konstruirala sta svoje pnevmatične igralnike, kapule in rezalnice.

ŠTAJERSKO.

Stavka v štajerskih tiskarnah se bliža pologamenu svojemu koncu. Dne 3. in 4. jan. sta se poravnali tiskarni Leykam in Styria v Graudec, s torej oba največja tiskarska obrata na Štajerskem. Graški dnevniki so razun 'Tagblatta' že začeli izhajati. V Celju in Mariboru je že vse pri starem, mogoča pa je prav skorajšnja poravnava.

Ustavljen šolski poduk. Iz Maribora poročajo: V Dobrovilu blizu Rač je moral šolski vodja Ahič ustaviti v tamkajšnji dvo razredni šoli poduk, ker krajni šolski svet — noče dati drv za kurjavo.

Zagoncen slučaj. Iz Podrsede poročajo: 47letni Jakob Drenski iz Železnega je šel dne 3. jan. v Pregrado na Hrvaško in neki vezevalki po zdravila za svojo boleho ženo. Dne 4. jan. ponori se je vračal in v bližini Podrsede klicat pri neki na samoti stojecih hisi, naj mu odprije. Žena z otroci je bila sama doma in se mu ni upala odpreti. Zjutraj so Drenskega našli mrtvoga pri hlevu poleg gnojnice. Da bi se mož uprijal in potem zmrznil, ni verjetno, ker je bil trezen in varčen.

Na Sveti dan pred cerkvijo so se steple. Letošnje božične praznike sta se v Št. Petru pri Novem mestu dve pune v cerkvi med službo božjo stepli, ker je ena zapila na roki druge prstan fanti, ki je imel obe pune za more. Te dni pa se je drug slučaj iz Hrušice pri Štropčalu doigral pred kazenskim sodnikom. Neža Kastrevka je bila tožena, da je Ane Srobotnjak pred prvo mašo na Sveti dan pod zvonikom napadla in prav malo po krščansko pretepla in bi jo bila še bolj, da je niso ubranili ljudje, ki so ta prizor iz cerkve opazili. Slučaj pa je primesel se nekaj drugog na dan. Hrušica je eden tistih nesrečnih krajev, kjer je že mnogo preje dobrih gospodarjev vsled izkoriscenja duhovnikov pri njih posojilnicu prislo na kant. Vsi so bili dolžniki in poroki med seboj. Mož Srobotnjakove je tolikim bil za poroka pri posojilnicu, da je nazadnje sam ob vse prišel. Ko je on poroka iskal, mu ni hotel nihče pomagati. To ga je tako žalstilo, da ga je jeza in žalost spravila v grob. Pa tudi Kastrevčevi hiši se je godilo slabo. Kastrevka je dolžila Srobotnjaka in ko je on umrl, pa vodo, da sta jim ona dva zapravila posesto. Zato je že dolgo časa gojila ma-

PRIMORSKO.

Pozkušen samomor. Sivilja M. Brencič, 19 let starca, je 10. jan. v Trstu spila strup z namenom, da bi se ločila iz tega sveta, a o pravem času ji je zdravnik še rešil življenje. Kot vzrok samomora se navaja nesrečna ljubezen.

Za ravnatelja nižje gimnazije v Voloski je imenovan don Filip Crvarč.

Norec. Peter Crvelin v Tijesnu v Dalmaciji je nevaren človek in

vrhunega preej prisluhnjen. Na novoleta dan je prišel oboržen v cerkev, tam molil, stopivši iz cerkve pa je našel orožniškega stražnega Uranščka, ki ga je hotel razrožiti. Crvelin je pomeril hitro vanj revolver in ga obstrelil, ravnotako finančarja Gjorgjeviča. Potem se je mož na sponem domu zabarakiral in orožniki so ga morali pet ur oblegati, preden se je udal. Obstreljenec hosta težko okrevala.

Delavci domačini v Trstu dobre delo pri gradbi novih ulic Gibrlanda pri trgu Sette Fontane in pri novi soli v okraju Sv. Vida. Glasom pogodb je občina obvezana vsprejemati predvsem delavce domačine, brez ozira na narodnost. Sprejme se tudi več zidarjev in kamnosekov.

Prekščedovana ladja. Dne 7. jan. je priplula v Trst iz Mesine nemške vojne ladja 'Breslau'. Ladjo so odpeljali po običajnem vsprememu v ladjedelnico pri Sv. Marku, ker je preej poškodoval.

V pomorskom lazaretu pri Sv. Andreju se nahaja 200 turških vojakov, ki so bili določeni v Valonu v južni Albaniji. Turki so zastrašeni in se ne smejno nikam oddaljiti.

Zaradi spionaze je bil v Trstu arreteran 30letni Dalmatinec Evg. Valčič, ki je stanoval v Rojani, ulica sv. Mohorja. V njegovem stanovanju so zaplenili več pisem.

KOROŠKO.

Nekdanja utopljenka, ki so jo našli v Lendkanalu pri Celovcu, je soprica posestnika, gostilničarja in občinskega svetnika v Smartinu pri Celovcu Cecilia Müller. Mlada, lepa žena je izvršila samomor vsled neozdravljive bolezni.

Roparska žival. Pri Velki so našli lovec sledove velike roparske živali. Sled je peljal do bližnje naselbine. Tuk pred vasjo so našli na potu zajeca, ki je imel odgriznjeno glavo.

HEVAŠKO.

Pctomci Zrinjskih še žive. Hrvatski listi pologamenu svojemu koncu. Dne 3. in 4. jan. sta se poravnali tiskarni Leykam in Styria v Graudec, s torej oba največja tiskarska obrata na Štajerskem. Graški dnevniki so razun 'Tagblatta' že začeli izhajati. V Celju in Mariboru je že vse pri starem, mogoča pa je prav skorajšnja poravnava.

Ustavljen šolski poduk. Iz Maribora poročajo: V Dobrovilu blizu Rač je moral šolski vodja Ahič ustaviti v tamkajšnji dvo razredni šoli poduk, ker krajni šolski svet — noče dati drv za kurjavo.

Zagoncen slučaj. Iz Podrsede poročajo: 47letni Jakob Drenski iz Železnega je šel dne 3. jan. v Pregrado na Hrvaško in neki vezevalki po zdravila za svojo boleho ženo. Dne 4. jan. ponori se je vračal in v bližini Podrsede klicat pri neki na samoti stojecih hisi, naj mu odprije. Žena z otroci je bila sama doma in se mu ni upala odpreti. Zjutraj so Drenskega našli mrtvoga pri hlevu poleg gnojnice. Da bi se mož uprijal in potem zmrznil, ni verjetno, ker je bil trezen in varčen.

Na Sveti dan pred cerkvijo so se steple. Letošnje božične praznike sta se v Št. Petru pri Novem mestu dve pune v cerkvi med službo božjo stepli, ker je ena zapila na roki druge prstan fanti, ki je imel obe pune za more. Te dni pa se je drug slučaj iz Hrušice pri Štropčalu doigral pred kazenskim sodnikom. Neža Kastrevka je bila tožena, da je Ane Srobotnjak pred prvo mašo na Sveti dan pod zvonikom napadla in prav malo po krščansko pretepla in bi jo bila še bolj, da je niso ubranili ljudje, ki so ta prizor iz cerkve opazili. Slučaj pa je primesel se nekaj drugog na dan. Hrušica je eden tistih nesrečnih krajev, kjer je že mnogo preje dobrih gospodarjev vsled izkoriscenja duhovnikov pri njih posojilnicu prislo na kant. Vsi so bili dolžniki in poroki med seboj. Mož Srobotnjakove je tolikim bil za poroka pri posojilnicu, da je nazadnje sam ob vse prišel. Ko je on poroka iskal, mu ni hotel nihče pomagati. To ga je tako žalstilo, da ga je jeza in žalost spravila v grob. Pa tudi Kastrevčevi hiši se je godilo slabo. Kastrevka je dolžila Srobotnjaka in ko je on umrl, pa vodo, da sta jim ona dva zapravila posesto. Zato je že dolgo časa gojila ma-

!LEPA KVALA!!

Richmond, Cal., 12. dec. 1913.
 Cenjeni rojak F. Stefanich:

Prejeli smo 5 sodov Vašega vi-
ni in smo vsi zadovoljni z njim.
 Vino se nam dopade, je veliko
 boljše kakor pa naša vina. Res
 nam pride malo dražje od Vas,
 ali vino pa je kaj se reče od vin-
 ske trte. Ako nas boste zanaprej
 tako pošteno z dobro pijačo po-
 stregli, opustili bomo St. Helena
 hosta pa Napa vino za zmiraj na
 stran. V kratkem boste dobili še
 več naročil od drugih naših roja-
 kov, kakor hitro jim poteče he-
 lensko vino. Pozdrav od nas vseh
 odjemalev ali naročnikov Vaše-
 ga vina in ostanemo še nadalje
 Vaši naročniki.

(Adv.) Pisatelj J. M.
 (3x 21&28-1 4-2)

Rad bi zvedel za naslov svojega
 brata JANEZA ILJAŠ. Slišal sem,
 da se nahaja nekje v državi
 Illinois v mestu La Salle. Prosim
 cenjenje rojake, če kdo
 ve za njegov naslov, da mi ga
 blagovoli naznamit, ali naj se pa
 sam javi. — Joseph Iljaš
 Box 185, Rockvale, Colo.

Trgovce s slatino
 M. POGORELIC,
 29 E. Madison St. — Room 1112,
 Chicago, Ill.

Rad bi zvedel za moja dva prija-
 telja FRANCA BALS in JO-
 ŽEFA KOVACIČ. Doma sta iz
 Zidanevega mosta na Dolenskem.
 Pred par meseci sta se
 nahajala v bolnici v La Salle, Ill.
 Rad bi zvedel za njun se-
 danji naslov. Prosim cenjenje rojake,
 ali kdo vedo ve za njun
 naslov, naj mi ga javi. mu bom
 hvalezen, ali če se sama oglasi-
 ta. — Frank Čeč, P. O. Box 90
 Franklin, Kan. (27-29-1)

Koledarji
 so dobiti:

Little Falls, N. Y., Frank Gre-
 gorka, 2 Caster St.
 Conemaugh, Pa., Ivan Pajk.
 Allegheny, Pa., Mat. Klarič.
 Export, Pa., John Prostor.
 Braddock, Pa., John Ogrin.
 Unity Sta., Pa., Jos. Škerlj.
 Pittsburgh, Pa., Ig. Magister,
 4734 Hatfield St.
 Johnstown, Pa., Frank Gabre-
 nja, 800 Broad St.
 Forest City, Pa., Frank Leben.
 Cleveland, O., Frank Sakser
 podružnica, 6104 St. Clair Ave.
 Lorain, O., John Kumse, 1935
 1935 E. 29. St.
 Bridgeport, O., Frank Hoch-
 var.
 Barberon, O., Alojzij Balant,
 1112 Sterling Ave.
 Cleveland, O., Chas. Karlinger,
 3942 St. Clair Ave.
 Chicago, Ill., Frank Jurjovec,
 1801 W. 22. St.
 So. Chicago, Ill., Frank Cherne,
 9534 Ewing Ave.
 Waukegan, Ill., Frank Petkov-
 sek, 800 Broad St. — Mat. Ogrin,
 830 10. St.
 La Salle, Ill., Mat. Komp, 1026
 Main St.
 Springfield, Ill., Mat. Barboreč,
 1504 S. 15. St.
 Pittsburgh, Kan., J. Škerljane.
 Kansas City, Kan., Alois Der-
 char, 338 N. 5. St.
 Calumet, Mich., Math. Kobe,
 420 7. St.
 Milwaukee, Wis., John Vodov-
 nik, 342 Reed St. — Frank Želez-
 nik, 313 Grove St. — Jos. Trat-
 nik, 268 1. Ave.
 West Allis, Wis., Frank Skok,
 438 52. St.
 Pueblo, Colo., Peter Culig, 1245
 Santa Fe Ave. — Math. Grahek,
 1201 S. Santa Fe Ave.
 Leadville, Colo., Frank Zaitz,
 514 W. Chestnut St.
 Ely, Minn., John Gouža.
 Gilbert, Minn., L. Vessel.
 Rock Springs, Wyo., A. Justin.
 San Francisco, Cal., J. Laushin,
 2110 19. St.
 Oregon City, Ore., M. Justin.
 Black Diamond, Wash., Gregor
 Porenta.
 Ravendale, Wash., Jak. Ram-
 řak.

Vsi dopisi in naznania naj se pošte-
 jo prenemu tajniku.

Uradniki za leto 1913. so sledči:

Predsednik: Michael Lorber, 1039 Perla-
 tona, N. S. Pittsburg, Pa.
 Podpredsednik: Vincenc Arch,

L. tajnik: John Simonich, Fabian St.
 Coty View, N. S. Va.

II. tajnik: Nik. Pavlo, s Orak 88
 Numrey Hill, Allegheny, Pa.

Blagajnik: Fran Straža, 1012 High St.
 Allegheny, Pa.

Zastopnik: Frank Krese, 5106 Natro-
 no Alley, Pittsburgh, Pa.

Odborniki:

Jakov Lančić, 4617 Carroll St., Pitts-
 burg, Pa.

Anton Loker, 25 Troy Hill Road, Alle-
 gheny, Pa.

Frank Petek, 119 Banner Alley, Pitts-
 burg, Pa.

Rabuščka predstavnica:

Frank Strža, 1 Eckenbach St., Al-
 legheny, Pa.

John Hostner, 125 — 48 1/2 St., Pitts-
 burg, Pa.

Zastavnik: John Mostak, 306 Chest-
 nut St., Allegheny, Pa.

Tudi starokrajske Pratike so
 dobiti pri gori imenovanih.

Pot k
 zdravju,
 moči in
 kreposti.

Skrivnosti Pariza.

Slika iz nižnjem življenja.

Spisal Eugene Sue. — Za "Glas Naroda" priredil J. T.

(Nadaljevanje.)

"To je ravno!" vzlikne Volkulja navdušeno. "Pa ne še zadost! Imate prav, Plesalka! Me smo bile mevže, a Vi dobrin srečni, ker ste si upali to povedeti nam v obraz. Vidite, — pa naj se še tako upiram v branimo priznati to — Vi niste tudi mišljili, da moramo priznati povsod in vselej. — Sicer me jezi to, ali tako je in nič drugače."

"Res je! Malo blondinka je morala imeti mnogo srčnosti, da je nam zalučila resnico v obraz."

"Njene modre oči so pa tudi tako mile in ljubke, če bi hotoela —"

"Pravi majhni levi bodo —"

"Uboga Mont-Saint-Jean! Zelo veliko hvaležnosti ji je dolžna!"

"Res je pa tudi, če smo teple njo, smo bile tudi otroka."

"Na to nisem mislila."

"Jaz tudi ne."

"Plesalka misli na vse."

"Otroka biti! Fu!"

In nič ni lažjega kakor vzbrditi ljudsko strast, in nič ne tako naglo in nenadoma spremeniljivega kakor ljudsko mišljeno.

Nekaj priprstih in ganičnih besed male Plesalke je namah spremenilo javno mišljeno teh jetnje v prilog uboge Mont-Saint-Jean, ki je ihela ganutja.

Volkulja sama, ki je bila sicer silovita in razuzdana ženska v vseh ozirih, vzame naenkrat iz žepa dvajset suvov ter jih vrže v kapico, ki jo je imela še vedno v roki.

"Jaz dam dvajset suvov za Mont-Saint-Jean, da si nakupi potrebnega platna za plenice in druge take stvari", zakliče Volkulja ter ponudi tisto otročjo kapico vsaki posamezni ječini. "Vseji pomagamo rezati in sivati."

"Kajpak, seveda."

"Zbirajmo zanoj!"

"Jaz sem zraven."

"Krasna misel!"

"Uboga Mont-Saint-Jean!"

"Sicer je grda kakor pošast. Ali mati je kakor vsaka druga."

"Plesalka je imela popolnoma prav rekšč, da še mora človek zjokati ob pogledu na tiste enjne."

"Jaz dam deset suvov."

"Jaz trideset."

"Jaz dvajset."

"Jaz štiri — nimam več."

"Nunam denarja. Prodam pa svojo jutrišnjo južno. Kdo je kupit?"

"Jaz", zakliče Volkulja. "Deset suvov dam zate v kapico. Južno pa si lahko obdrži, in Mont-Saint-Jean naj dobi otročjo opravo kakor kraljejino —"

Nemogoče je opisati presenečenje in vzhicienje prej toliko zaničevane Mont-Saint-Jean. Njen spačeni in grdi obraz, po katerem so kar etrkomila like solze, je bil skoraj ganljiv. Ozarjal ga je sreča v hyaleznost.

Marijina Cvetlica je bila tudi srečna, dasi je morala reči Volkulji, ki ji je pomolila kapico:

"Nunam denarja. Ali pomagati hočem pri sivanju."

"Oh, moj ljubi angel iz paradiža", vzlikne tedaj Mont-Saint-Jean zgrudivši se pred Plesalko na kolena iskajočeno roko, da jo poljubi. "Kaj sem Vam vendar storila dobrega, da ste mi tako dobiti in prijazni vse te damente tu naokoli? Je li mogoče? Ti moj Bog, in Odrošenik! Dobro, novo opravo za mojega otroka! Kdo bi bil vrjet! Iz veselja znorm! Ravnokar sem bila še tarča vsega zasmeha, vse me je teplio in bilo, in zdaj. — To je samo zato tak, ker ste jem Vi rekli nekaj s svojim nebeskomilom glasom. Spreobrnili ste vse k dobremu in ljubljivo me. Tudi jaz jih ljubim. — Oh, kako sem bila vendar neumna, kako krivčena in nehvaležna. Vse to se delajo le zato, da so se kratkočasile. Ce bi me sedaj pobole do smrti na tem mestu na tla, ne hrnila bi niti besede."

"Osemindvajset frankov in sedem suvov je", de Volkulja pretevsi nabranji denar. "Kdo shrani denar dotlej, dokler se ga ne rabi? Jeani ga ne izročimo — je prenumaš."

"Plesalka naj shrani denar!" so zavpile vse jetnice obenem.

"Ce me hočete poslušati", de Marijina Cvetlica, "prosите nadzorovatelje, gospo Armando, naj sprejme denar ter nakupi vse potrebno. Morebiti jo to zelo razveseli in sprosi za tiste, ki so dobro zapisane, da se jim spregleda nekaj dni. No, Volkulja", pristaja "Plesalka ter jo prime pod padubo, "ali nista zadovoljni sedaj kakor prej, ko ste razmetavali enjne uboge Mont-Saint-Jean-e po dvorišču?"

Volkulja ni odgovorila izpočetka ničesar.

Na njenem obrazu ni bilo več tistega prejnjega navdušenja. Prepodila ga je nekakšna nezaupljivost.

Marijina Cvetlica jo pogleda začudenoma. Ni si mogla razjasniti te nedanide spremembe.

"Plesalka... pojrite semkaj! Gоворити moram z Vami", de Volkulja zamolko ter odpelje Plesalko iz gneče k bazinu, ob česar ograj je stala lesena klop.

Tu sem sedeta Plesalka in Volkulja in sta bile skoraj sami.

III.

Volkulja in Plesalka.

Prav radi vrijamemo, da se dobre ljudje, ki vplivajo na pripravo ljudstva z magično silo na ta ali na oni način.

Nekateri, ki so drzni, silni in neukrotljivi; nekote raznetijo in razplamte s svojo vplivnostjo le slabe lastnosti, kakor vzbuni vihar morske valovje. Ali ti viharji so kakor vsi drugi. Sicer besne, ali malo česa. Po pogubnem besnenju pride žlost, ki napravi bedo še bednejšo. Kajti prestopki zmernosti se vedno masujejo bridko.

Volkulja naj je zastopnila takih pogubnih značajev.

Na drugi strani pa imamo ljudi, ki so prav redko posejani med človeškim rodom. Svoje plenitmost merijo vedno po svojem razumu. Njihov duh in sreča sta enake veličine, in njihov vpliv vliva v sreča sladko milino, kakor napoje topli solnični žarki vse telesa s svojo oživljajočo gorkotko, kakor oživi sveža rosa v majniški noči razsušeno in razbeljeno zemljo.

Marijina Cvetlica naj bo nositeljica takega dobrodejnega vplivjanja.

Kakor smo že rekli, je sedela Volkulja na leseni klopi poleg Plesalke.

Med obema deklamacija je bila velikanski razloček.

Obledeli žarki zimskega solnca so ju obsevali. Cistoto modrega nebja je kvarilo nekaj majhnih, belih, unjavastih oblakov, ptice, katere je privabilo mlačno toplu temperaturu, so čivkali po golih vejah velikih kostanjev. Nekaj vrabcev, ki so prav prednizi, so se kopali v majhnem studenem, kamor se je odtekala voda iz prepolnega bazina. Mehki zeleni mah se je raztezal po kameniti ograji in med kameni je rastla tuintam trava, kateri je prizanesel zimski mraz.

To popis se zdi morda smešen, ali Marijina Cvetlica je opazila vse te podrobnosti. Njeni pogledi so obtičali zdaj na zeleni travni, zdaj na čisti bazinovi vodi, kjer so se videli leteci beli oblački in košček modrega neba. In zavzdihačila je tedaj spomnivši se krasote one narave, ki jo je tako ljubila in občudovala. Zakaj neki so jo odtrgali od nje?

"Kaj mi hočete povedati?" vpraša Plesalka svojo poleg se sedeče tovaršicijo.

"Priti morava na čisto danes", odgovori Volkulja sirovo. "Tako ne more dalje."

"Ne razumen Vas."

"Ravno prej le sem sklenila, da ne popaštiam Plesalki nikoli več in v nobenem oziru. Ali vkljub tem sklepom sem popustila —"

"Ali —"

"Jaz pravim, da ne sme več tako naprej —"

"Kaj imate zoper mene, Volkulja?"

"Odkar ste Vi tukaj, nisem jač več tista kakor nekdaj. Ničam več poguma, brez moči sem in ničem nič več drzna."

Tu se prekine Volkulja sama nenadoma. Potem si priviha rokav in prikaže se bela, močna, s črnimi kocineami porasčenim rokavom. Volkulja opozori svojo tovaršicijo na neizbrisljivo tetovirano mesto. Naslikano je bilo tam rdeče srečo, v katerega je bila potisnjena polovica modrega bodala. Spodaj pa se je čitalo:

"Smrt bojazljivecm!"

Martial.

Z. ž. (za življenje.)

"Vidite to?" vpraša Volkulja.

"Da, to je strašno! Bojim se!" odgovori Plesalka ter obrne oči v roc.

"Ko je moj ljubček Martial z razbeljeno iglo pisal te besede: "Smrt bojazljivecm!", me je imel še za pogumno dekle. Ce bi pa vedel, kako sem se obnašala zadnje tri dni, porinil bi mi noč v život, kakor je potisnjeno to bodalo v sreč. In prav bi imel. Zapisano je: "Smrt bojazljivecm!", a ja sem grozna mevza."

"Kaj pa ste naredili, da bi bili bojazljivka?"

"Vse —"

"Ali Vam je žal, da ste imeli dobre misli v sreču?"

"Da."

"Tega pa ne vrijame —"

"Ce Vam rečem, da mi je žal! Kaj to je spet dokaz, kako moč imate nad nami. Ali niste slišali Mont-Saint-Jean, ko je ležala na kolennih pred Vami ter se zahvaljevala!!!"

(Dalej prihodnjih.)

KRETANJE PARNIKOV KEDAJ ODPLUJEJO IZ NEW YORKA

PARNIK ODPLUJE

PARNIK	ODPLUJE
Majestic	jan. 30. Southampton
Eckhardt	31. Havre
Washington	31. Bremen
Nympic (novi)	4. Liverpool
France	4. Havre
Jarmas	4. Liverpool
Kroonland	4. Antwerpen
Pratoria	5. Hamburg
New York	5. Southampton
Car	7. Liban
Martha Washington	7. Trst - Flume
Bremen	10. Bremen
Poldam	10. Rotterdam
La Provence	11. Havre
Finland	11. Antwerpen
Slovenia	11. Liverpool
Kais. Aug. Vic.	12. Hamburg
Megantic	12. Liverpool
St. Paul.	13. Southampton
Pres. Grant.	13. Hamburg

Glede cene za parobrodne liste in vsa druga pojasnila obrnite se na:

Frank Sakser,
82 Cortlandt St., New York City.

Rad bi zvedel za naslov svojega brata JANEZA JUST. Doma je iz Lednice, Idriška fara. Slišal sem, da se nahaja nekje v Gowanda, N. Y. Iščem ga radi važnih stvari, zato prosim egnjene rojake, če kdo ve za njene naslove, da ga mi javi, ali naj se pa sam oglasi. — Frank Just, 1197 E. 61st St., N. E., Cleveland, O. (28-30-1)

NOVO! NOVO!! NOVO!!!

Whishy, brinjevec, silovko, konjak, vskovrste likejer itd. naredite lahko doma brez vsake priprave z mojimi izvlečki (eks-trakti).

Posljite en dolar in jaz vam posljem 6 steklenic različnih eks-traktov, iz katerih naredite šest kvartov čistejše, zdravejše in mnogo boljše pijače, kakor jo zmorete kупiti pri saloomerjih.

Z. Jakšek,
Box 366, North Diamond Station.
Pittsburgh, Pa.

POZIV.

Kje je MATIJA KOČEVAR?

Doma je iz Lipovec št. 2, pošta Semeč, Kranjsko. V Ameriko je došel dne 15. julija 1912 s parnikom "New York". Pri nas ima

shranjenih več važnih listin, ki

imajo samo zanj veljavno.

Kdor ve za njegov naslov, naj nam ga

blaghotno naznani, ali se naj da

dotičnik sam javi, da mu listine

vrnemo.

Frank Sakser,
82 Cortlandt St., New York City.
(28-30-1)

Znižana cena!

Ljubljana knjižeca "Katastrofa Ti-

tanica in Volturna", obsegajoča

64 strani s 14 slikami, je od sedaj

naprej na prodaj po 25¢ komad

z postinom vred.

In tej knjižici se

opisuje jasno vse grozne prizore